

KÚRIA

Kvk. IV. 38. 089/2014/2.

A Kúria a dr. Szemán László ügyvéd által képviselt kérelmezőnek a Nemzeti Választási Bizottság 2014. október 30. napján meghozott 1447/2014. számú határozata ellen benyújtott bírósági felülvizsgálati kérelme folytán megindult nemperes eljárásban - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

v é g z é s t:

A Kúria a Nemzeti Választási Bizottság 1447/2014. számú határozatát helybenhagyja.

Kötelezi a kérelmezőt, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 10.000. (tízezer) forint eljárási illetéket.

A végzés ellen további jogorvoslatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Területi Választási Bizottság (a továbbiakban: TVB) 108/2014. (X. 27.) számú határozatában elkésettség okán, érdemi vizsgálat nélkül elutasította a kérelmező összeférhetetlenségre alapított, 2014. október 25-én benyújtott kifogását. A kérelmező az összeférhetetlenséget abban látta, hogy B. Város Helyi Választási Bizottságának elnöke az egyik helyi polgármester-jelölt mellett induló képviselő-jelölt „testvérének a veje”.

A kérelmező fellebbezése folytán eljáró Nemzeti Választási Bizottság (a továbbiakban: NVB) 2014. október 30-án kelt 1447/2014. számú határozatával a TVB határozatát az elkésettség tekintetében helybenhagyta, az összeférhetetlenség kérdésében pedig - indítványként - további intézkedés végett megküldte a B. Helyi Választási Bizottság (a továbbiakban: HVB) részére. Az NVB a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 10. § (1) és (3) bekezdésére, valamint a 209. § (1) bekezdésére hivatkozott. Mivel a kérelmező kifogásában a jogsértés megállapítását és jogkövetkezményeinek levonását a HVB által megállapított választási eredménnyel összefüggésben kérte, ezért az NVB a kifogás benyújtására vonatkozó határidőt a Ve. 209. § (1) bekezdése alkalmazásával, 2014. október 12-étől számította, amely így 2014. október 15-én 16 órakor lejárt.

Kvk.IV.38.089/2014/2.

Az állított összeférhetetlenséggel kapcsolatosan az NVB döntését azzal indokolta, hogy mivel a Ve. 34. § (4) bekezdése értelmében az összeférhetetlenség kérdésében az érintett HVB jogosult időkorlát nélkül dönteni, ezért a TVB-nek az indítványt elbírálásra meg kellett volna küldenie a HVB részére.

Az NVB határozatával szemben - jogi képviselője útján - a kérelmező nyújtott be bírósági felülvizsgálati kérelmet, amelyben elsődlegesen az NVB határozatának hatályon kívül helyezését, másodlagosan a HVB-beli összeférhetetlenségre tekintettel a HVB által megállapított eredmény megsemmisítését és új választás kitűzését, végül harmadlagosan a választási alapelvek megsértésének megállapítását kérte.

Állította, hogy a kifogás benyújtására a Ve. 209. § (2) bekezdése értelmében a jogorvoslati határidő kezdete nem a sérelmezett tevékenység kezdő időpontja, hanem az az utolsó időpont, amikor a sérelmezett állapot még fennállt. Mivel a HVB tagjának megbízatása a Ve. 33. § (3) bekezdés a) pontja értelmében a következő választásra megválasztott választási bizottság alakuló üléséig tart, a kifogással érintett kérdésben a jogsértés folyamatosan fennállt, ezért a kifogás nem volt elkésettnek tekinthető. Az NVB tehát a határidő számításával kapcsolatosan jogsértő döntést hozott akkor, amikor a kérelmező kifogását a Ve. 209. § (2) bekezdése helyett a 209. § (1) bekezdése alapján bírálta el.

Az összeférhetetlenség kérdése tekintetében a kérelmező arra hivatkozott, hogy mivel a HVB elnökének tevékenysége révén választási alapelvek sérültek, ezért a Ve. 208. §-a értelmében - szemben az NVB határozatával - kifogás benyújtásának volt helye. A HVB elnökének a választás napján tanúsított elfogult magatartása révén sérült a Ve. 2. § (1) bekezdése szerinti, a választás tisztasága megóvásának, az esélyegyenlőségnek és a jóhiszemű, valamint rendeletetesszerű joggyakorlásnak az elve.

A kérelmező arra hivatkozott, hogy a Ve. 18. § (2) bekezdés c) pontjába, valamint a Ve. eljárási alapelveibe ütközően törvénysértő az, ha a HVB elnöke nem jelenti be a vele szemben fennálló összeférhetetlenségi okot.

A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

A Ve. - a fellebbezés és a bírósági felülvizsgálati kérelem mellett - jogorvoslati eszközként intézményesíti a kifogást, amely a 208. § értelmében „(...) a választásra irányadó jogszabály, illetve a választás és a választási eljárás alapelveinek megsértésére (a továbbiakban együtt: jogszabálysértés) hivatkozással (...) nyújtható be. Mivel a Ve. 241. §-a -, valamint lex specialis-ként a Ve. 307/N. § és 307/P. § - a választás eredményének megállapításával kapcsolatosan meghatározza a jogorvoslat irányát és speciális eljárási rendjét, ezért a választás eredményét befolyásoló, kifogással támadható jogsértés csak olyan jellegű magatartás lehet, amely a választási eredmény megállapításáig megvalósul, illetve a választási eredmény megállapításáig fejti ki hatását.

Utalni kell továbbá arra is, hogy a Ve. jogorvoslati rendszere nem

Kvk.IV.38.089/2014/2.

ismeri a szubjektív határidőt a jogorvoslati eszköz alkalmazásakor: a megállapított rövid határidők főszabályként a jogsértés megtörténtéhez és nem az érintett kérelmező szubjektív észleléséhez kötődnek. A határidők időtartama pedig jogvesztő jellegű. A jogorvoslati határidők ezen Ve.-beli sajátosságai a választási eljárások gyors és hatékony lezárását, a választások eredményének jogorvoslatok utáni stabilitását szolgálják.

Mindemellett rögzíteni szükséges azt is, hogy egyebek mellett a Ve. 18. §-a szerinti intézményes és individuális, valamint abszolút összeférhetetlenségi okok garantálják azt, hogy a választási bizottságok képesek legyenek betölteni a Ve. 14. § (1) bekezdése szerinti pártatlan, részrehajlás nélküli döntéshozatali funkciójukat. Amennyiben a választási bizottság működésében olyan személy vesz részt - akár elnökként -, akivel szemben a Ve. 18. §-a szerinti összeférhetetlenségi ok valamelyike fennáll, úgy a jogsértés nem egy aktussal, nem egyszeri magatartással valósul meg. Ebben az esetben a jogsértés a választási bizottság összetételében rejlő állapot, amely lényegében a választási bizottság tagjainak, illetve elnökének megválasztásától kezdődően a megbízatás Ve. 34. §-ában foglalt megszűnéséig fennáll. Az ilyen jogsértés a választási bizottság egész tevékenységét befolyásolja, egészében megkérdőjelezi a választási bizottság eljárásnak jogszerűségét.

A fenti általános megállapítások után a Kúria előtti eljárásban a kérelmező a választási eredményt vitatta azzal, hogy az a HVB elnökének összeférhetetlenségére visszavezethető „elfogultsága” miatt alakult a megállapítottak szerint. A kifogás értelmében a kérelmező a vélt jogsértést 2014. október 24-én, az eredmények és a jogorvoslati döntések olvasása közben észlelte.

A Kúriának abban a kérdésben kellett állást foglalnia tehát, hogy a kifogás előterjesztésére nyitva álló három napos határidőt milyen időponttól kell számítani akkor, ha az állított jogsértés nem egyszeri magatartással valósul meg, hanem folyamatos állapotot jelent, és befolyással lehet a kinyilvánított választói akarat eredményére.

A Kúria e kérdés kapcsán arra a következtetésre jutott, hogy az összeférhetetlenség mint jogsértő állapot a választás eredményének viszonylatában nem a választói akarat kinyilváníthatóságának lezárásáig (2014. október 12. 19 óra) fejt ki jogsértő hatását, hanem kifejezetten az eredmény megállapításában. A Ve. 34. § (3) bekezdése alapján bárki által benyújtható kifogást tehát a választás eredményének HVB általi megállapításától számított 3 napos határidőben lehet előterjeszteni. Ha ez nem így lenne és a felülvizsgálati kérelem logikája szerint az eredmény megállapítására is kiható összeférhetetlenségre alapozott kifogás „(...) a sérelmezett állapot fennálltáig” [Ve. 209. § (2) bekezdés második fordulata] előterjeszthető lenne, úgy az akár évekre is relativizálhatná a megállapított választási eredményeket. Emellett kifejezetten ellentétbe kerülne a Ve. fentiek szerint jellemzett objektív és jogvesztő határidőkkel operáló jogorvoslati rendszerével.

Kvk.IV.38.089/2014/2.

A jelen esetben mindez azt jelenti, hogy - szemben a bírósági felülvizsgálati kérelemben foglaltakkal - a kérelmezőnek a kifogást a választási eredmény HVB szerinti megállapítását követően, tehát 2014. október 12-ét követő harmadik nap (2014. október 15.) 16 óráig beérkezően kellett volna benyújtania. Mivel a kérelmező kifogása 2014. október 25-én érkezett a TVB-hez, ezért az NVB határozatában jogszerűen jutott arra a megállapításra, hogy a jogorvoslati kérelem elkésett, amelyet ezért érdemi vizsgálat nélkül el kellett utasítani.

A kifejtettek értelmében a HVB elnökének összeférhetetlenségével kapcsolatos kifogás a választási eredmény viszonylatában az elkésettség okán nem, csak általánosságban, a Ve. 14. §-ában foglaltak érvényesülése érdekében vizsgálható. Ebben a tekintetben pedig - az NVB határozatában foglaltaknak megfelelően - a Ve. 34. § (2) bekezdése értelmében a HVB a (4) bekezdés szerinti határidőben és eljárási rendben köteles dönten. Erre az iratok tanúsága szerint 2014. október 31-én sor került a HVB 73/2014. (X. 31.) számú határozatával.

A kifejtettek értelmében a Kúria az NVB felülvizsgált határozatát a Ve. 231. § (5) bekezdés a) pontja alapján helybenhagyta, mivel az törvényes volt és mindenben megfelelt a Ve. alkalmazott rendelkezéseinek.

A Kúria az eljárás illetékének mértékét az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 43. § (7) bekezdése alapján határozta meg, a kérelmezőt a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján kötelezte annak viselésére.

A Kúria határozata ellen a Ve. 232.§ (5) bekezdése a további jogorvoslatot kizárja.

Budapest, 2014. november 6.

Dr. Kozma György sk. a tanács elnöke, Dr. Hörcherné Dr. Marosi Ildikó sk. előadó bíró, Dr. Balogh Zsolt sk. bíró